Zápisnica z 1. zasadnutia výboru Snemu SAV vo funkčnom období 2025 – 2029, ktoré sa uskutočnilo dňa 19. mája 2025 od 13:00 hod. v zasadacej miestnosti č. 119 v budove Úradu SAV

Prítomní: D. Barteková, D. Gašperíková, K. Gmucová, V. Hvozdíková, M. Jakubík (online), A. Kalistová, Ľ. Kľučár, R. Passia, F. Simančík

Program:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Kontrola správnosti zápisnice
4. Informácia o zasadnutí P SAV
5. Informácia o zasadnutí VR SAV
6. Príprava volieb do VR SAV
7. Určenie platových náležitostí nastupujúceho predsedu SAV (podľa čl. XIIa Štatútu SAV) a parametrov odmeňovania členov P SAV (podľa čl. III, bod 1 Zásad odmeňovania členov P SAV)
8. Rôzne
9. Záver

K bodu 1

Predseda snemu R. Passia privítal novozvolené členky a členov výboru snemu a otvoril jeho prvé zasadnutie vo funkčnom období 2025 – 2029. Za zapisovateľku bola určená A. Kalistová, za overovateľku D. Gašperíková.

K bodu 2

Program zasadnutia bol jednomyseľne schválený.

K bodu 3

K zápisnici z 51. zasadnutia výboru snemu v predošlom funkčnom období 2021 – 2025 neboli pripomienky.

K bodu 4

O 44. zasadnutí Predsedníctva SAV, ktoré sa uskutočnilo dňa 15. mája 2025 v Košiciach, referovala A. Kalistová:

Predseda akadémie otvoril posledné zasadnutie predsedníctva poďakovaním všetkým členkám a členom predsedníctva za doterajšiu spoluprácu a novému vedeniu poprial veľa energie a síl v ich práci v ďalšom funkčnom období.

V rámci kontroly plnenia uznesení sa konštatovalo, že príprava spoločných ekonomických smerníc pokračuje, pričom ich predstavenie sa predpokladá na zasadnutí Predsedníctva SAV v septembri 2025. M. Radvanský zároveň požiadal ostatných členov a členky predsedníctva, aby jednotlivé uznesenia formulovali jednoznačnejšie, pretože s nimi treba ďalej pracovať a zabezpečiť ich správne administratívne a finančné spracovanie zo strany ETO Ú SAV. Upresnilo sa tiež uznesenie zo 43. zasadnutia P SAV o udelení dvoch druhých cien v rámci výsledkov súťaže mladých vedeckých pracovníkov a pracovníčok SAV do 35 rokov.

K odpočtu činnosti CSČ SAV, v. v. i., za 1. štvrťrok 2025 bola prizvaná generálna riaditeľka Centra N. Kovaničová, ktorá vo svojej prezentácii zhrnula výsledky za dané obdobie. Predseda akadémie pred začiatkom prezentácie upozornil na podania upozorňujúce na údajné nedostatky súvisiace s výkonom jej činnosti a požiadal vnútorný audit o ich preverenie.

P SAV schválilo zámer prieskumu pracovnej atmosféry v organizáciách SAV. Cieľom je oboznámiť sa s pracovnými podmienkami v jednotlivých organizáciách a následne podniknúť kroky k zlepšeniu ich úrovne. Pilotný prieskum uskutoční tím odborníkov z Fakulty sociálnych štúdií Masarykovej univerzity v Brne na ÚESA SAV, v. v. i., na základe podpísaného memoranda o vzájomnej spolupráci, pričom výsledky prieskumu budú k dispozícii vedeniu ústavu a P SAV. Finančné náklady spojené s týmto prieskumom predstavujú približne 2 000 EUR.

V ďalšom bode programu predsedníctvo vzalo na vedomie niekoľko materiálov týkajúcich sa dozorných rád a opakovane bola zdôraznená dôležitosť ich kontrolnej funkcie voči jednotlivým v. v. i.: a) odporúčania pre činnosť dozorných rád v. v. i. (DR) – najmä s cieľom prizývať dedikovaných členov nového P SAV na rokovania DR, vyhodnotenia aktivity členov DR (externých aj interných mimo P SAV) pred záverom roka, dôslednej archivácie zápisníc DR a správ o ich činnosti, ako aj úlohy predsedov DR periodicky informovať P SAV o potenciálnych problémoch v príslušnej v. v. i. s návrhom ich riešenia; b) vypracovať zámer *Informačného systému pre dozorné rady* (DORIS), ktorý by bol komplexnou platformou pre riešenie kľúčových procesov spojených s činnosťou DR – kalendár zasadnutí, zoznam členov, agenda stretnutí, hlasovania, schvaľovanie právnych úkonov, reporting a pod.; c) správy o činnosti DR v roku 2024 a výmena odchádzajúcich členov P SAV v niektorých DR za nových členov.

Ekonomické body sa týkali odsúhlasenia nadobudnutia majetku pre CSČ SAV, v. v. i. (rekonštrukcia exteriéru a interiéru Spoločenského centra SAV); pre Archív SAV (architektonická súťaž na úpravu objektu); pre ÚMMS SAV, v. v. i. (modernizácia zariadenia na tepelno-mechanické skúšky). P SAV schválilo navýšenie inštitucionálnej formy podpory (IFP) pre organizácie: ÚZ SAV, v. v. i. (výmena firewallu); CSČ SAV, v. v. i., o. z. SÚZ (predfinancovanie investičného zámeru „Architektonická štúdia a projektová dokumentácia pre stavebné konanie – Rekonštrukcia objektu Spoločenského centra SAV“), o. z. THS (rekonštrukcia výťahu), NiÚ SAV, v. v. i. (odstránenie havarijného stavu budovy). Bola podaná informácia o predložených požiadavkách v rámci projektového zásobníka. P SAV sa dohodlo na vytvorení komisie, ktorá bude tieto požiadavky projektového zásobníka prioritizovať. Okrem toho bola schválená finančná kompenzácia oprávnených nákladov 25 ústavom a centrám SAV za účasť na podujatí *My sme SAV 2025* v Bratislave; schválené výsledky Malej projektovej schémy SAV na podporu popularizácie a propagácie vedy a financie (z 33 predložených návrhov bolo 22 finančne podporených).

V rámci legislatívnych a právnych otázok P SAV vzalo na vedomie návrh materiálu (metodického usmernenia) týkajúceho sa postupu nakladania s trvalo nepotrebnými hnuteľnými vecami vo vlastníctve v. v. i., ktorý bude ďalej predložený na vyjadrenie RR s termínom zaslania pripomienok do konca júna a predložený na rokovanie P SAV v septembri 2025. Dokument bol prichystaný v súvislosti s odložením novely zákona o v. v. i., ktorá mohla pomôcť vyriešiť agendu nakladania s nepotrebným majetkom. J. Varga požiadal o možnosť zapojenia právneho referátu SAV do prípravy dokumentov tohto typu. Schválené boli aj pravidlá odmeňovania riaditeľa v. v. i., ktoré reflektujú pripomienky RR, ako aj zástupcov výboru snemu; P SAV súhlasilo s navrhnutou úpravou cenových výmerov v ubytovacích zariadeniach SAV na Royovej ul., v Devínskej Novej Vsi a na Patrónke.

Predsedníctvo SAV schválilo návrhy výziev na podávanie projektov v programoch Impulz, Doktogrant a SAV – UPJŠ ERC Visiting Fellowship Grants. P SAV schválilo profesorku Lise Øvreås, bývalú predsedníčku Nórskej akadémie vied a literatúry, za kandidátku na funkciu prezidentky EASAC a účasť K. Marholda na EASAC Council Meeting v Amsterdame v júni 2025. V rámci ďalších programov boli schválené: Program na podporu mobility v Belgicku – Flámsku (FWO), úspešný projekt 4. výzvy ERA-NET TRANSCAN-3 JTC 2024 (CEMEA SAV, v. v. i.), návrh na financovanie mobilitného grantu SAV –

CEFRES pre doktorandov (ÚSIL SAV, v. v. i.), vyhlásenie výzvy TANDEM CNRS – SAV Program 2026 – 2027. Schválený bol príspevok na podporu účasti na zasadnutiach expertnej pracovnej skupiny v rámci Medzivládneho panelu pre zmenu klímy pre D. Dokupilovú (CSPV SAV, v. v. i.), nominácia B. Buzássyovej (HÚ SAV, v. v. i.) ako zástupkyne SAV pre Young Leaders Program v rámci konferencie STS Forum (október 2025, Kjóto), vyslanie M. Caboňa (CBRB SAV, v. v. i.) ako zástupcu SAV na podujatí Biodiversa+ (máj 2025, Barcelona) a jednorazové zvýšenie štipendia pre doktorandku S. Fatimu (ChÚ SAV, v. v. i.) za účasť v IIASA Summer School for Systems Modeling 2025.
Schválené boli návrhy za jednotlivé oddelenia vied na ocenenie špičkových publikácií v časopisoch, vrátane časopisov zaradených v Nature Index a Nórskom zozname, najcitovanejších publikácií a špičkových monografií (1. OV: 3 publikácie v 1. percentile (spolu 7000 EUR) a 5 publikácií v Nature Index (spolu 6500 EUR); 2. OV: 1 publikácia v 1. percentile (2000 EUR) a 4 publikácie v Nature Index (spolu 7000 EUR); 3. OV: 2 publikácie v 1. percentile (spolu 6000 EUR), 2 vedecké monografie (spolu 8000 EUR) a 3 publikácie v časopisoch zaradených do Nórskeho registra (spolu 5500 EUR)). Rozsiahla diskusia k tomuto bodu smerovala k budúcej úprave pravidiel s cieľom dosiahnuť rovnováhu v kvalite oceňovaných publikácií medzi oddeleniami. P SAV zároveň schválilo udelenie Ceny SAV za popularizáciu a spoločenské aplikácie vedy pre M. Danka z ÚH SAV, v. v. i.; P. Fogelovú z SvÚ CSPV SAV, v. v. i.; O. Zápotočnú, K. Urban a Z. Jančík Petrovú z ÚVSK SAV, v. v. i.; ArÚ SAV, v. v. i. za vybudovanie archeoparku a Zuzane Vitkovej z Denníka N.
Personálne otázky zahŕňali schválenie poverení Ľ. Medveckého vykonávaním funkcie zastupujúceho riaditeľa ÚMV SAV, v. v. i. (nahrádza P. Hvizdoša) a N. Beronskej vykonávaním funkcie zastupujúcej riaditeľky ÚMMS SAV, v. v. i. (nahrádza M. Noska), z dôvodu nezlučiteľnosti funkcií doterajších riaditeľov, ktorí boli súčasne zvolení za členov P SAV v novom funkčnom období 2025 – 2029. Schválili sa návrhy na vypísanie výberových konaní: na obsadenie funkcie riaditeľa/riaditeľky ÚMV SAV, v. v. i. a ÚMMS SAV, v. v i., na obsadenie funkcie vedúceho/vedúcej organizačnej zložky Spoločenskovedného ústavu CSPV SAV, v. v. i., a Encyklopedického ústavu CSČ SAV, v. v. i.
K bodu o návrhu rozpisu finančnej podpory na vydávanie vedeckých časopisov SAV v roku 2025 bol za edičnú radu prizvaný K. Nemoga. Po dlhšej diskusii o kvalite vydávaných časopisov a edičnej politike SAV bol predložený návrh členmi predsedníctva schválený.
V rámci bodu rôzne bola podaná informácia (Z. Panczová) o zahraničnej pracovnej ceste do Japonska realizovanej v apríli 2025 a M. Kšiňan informoval o výročnej správe SAV za rok 2024 pripravenej pre širšiu verejnosť. Predseda snemu informoval o príprave zasadnutia Snemu SAV v júni, ktorého hlavným bodom programu bude voľba nových členov VR SAV.

K bodu 5

Informáciu o zasadnutí VR SAV zo dňa 14. mája 2025 podal R. Passia:
VR SAV prerokovala dva návrhy na udelenie vedeckej hodnosti DrSc. Najprv sa prezentoval doc. Ing. Michal Puškár, ktorého výskum sa orientuje na oblasť strojárstva, automobilového priemyslu, dekarbonizácie a optimalizácie spaľovania. Druhým kandidátom bol doc. Ing. Daniel Križan, ktorý sa venuje výskumu vysokopevných ocelí pre automobilový priemysel. Tajným hlasovaním boli oba návrhy jednomyseľne schválené.
Potom bolo hlasovaním schválené udelenie medailí SAV za podporu vedy dr. Eve Kowalskej, DrSc., doc. Pavlovi Hvizdošovi, DrSc., RNDr. Miroslavovi Tiborovi Morovicsovi, CSc., Dr. Ing. Františkovi Simančíkovi a PhDr. Petrovi Slavkovskému, DrSc. Udelenie zlatej medaily SAV bolo pri príležitosti ukončenia činnosti v P SAV schválené prof. P. Šajgalíkovi a prof. P. Samuelymu.
Ceny SAV za výsledky medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce boli schválené týmto jednotlivcom a kolektívom:

- kolektívu pracovníkov Oddelenia biofyziky Ústavu experimentálnej fyziky SAV, v. v. i., v zložení: RNDr. Ing. Katarína Šipošová, PhD., MUDr. Andrey Musatov, DrSc., RNDr. Ivana Garčárová a Dagmar Sedláková
- pracovnému tímu Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV, v. v. i., pod vedením Mgr. Maksyma Danchenka, PhD., v zložení Mgr. Olha Lakhneko, PhD., Mgr. Maryna Kryvokhyzha, PhD. a MSc. Shubhi Mishra
- prof. Elene Marushiakovej a prof. Veselinovi Popovi z Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV, v. v. i.
- Mgr. Barbore Buzássyovej, PhD., z Historického ústavu SAV, v. v. i.

Cenu SAV za výsledky vedeckovýskumnej práce pre mladých pracovníkov získal Mgr. Oliver Zajac, PhD., z Historického ústavu SAV, v. v. i.

Medzinárodná cena SAV v oblasti prírodných vied bude udelená francúzskemu vedcovi Dr. Christophovi Marcenatovi (návrh predložil Ústav experimentálnej fyziky SAV, v. v. i.).

Návrh výročnej správy SAV predložil na prerokovanie vedeckej rady M. Morovics. Správa schválená vedeckou radou s pripomienkami bude predložená na rokovanie vlády SR, ktorá ju berie na vedomie. V minulosti prijala VR SAV odporúčanie k publikovaniu vo vydavateľstvách skupiny MDPI – v bode Rôzne navrhol R. Karul opätovne osloviť riaditeľov a predsedov VR, aby sa touto témou zaoberali a šírili osvetu v oblasti etiky publikovania.

K bodu 6

Výbor snemu sa zaoberal prípravou volieb členov a členiek Vedeckej rady SAV (VR SAV) pre funkčné obdobie 2025 – 2029. VR SAV bude pozostávať z max. 27 členov – z toho 14 interných členov (v zmysle Čl. XIV ods. 1 Štatútu SAV) a max. 13 externých členov vymenovaných predsedom snemu na návrh Rady vlády SR pre vedu, techniku a inovácie (v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 133/2002 Z. z. o SAV). V zmysle vyššie spomínaného článku Štatútu SAV a čl. IV, ods. 1 Volebného poriadku Snemu SAV môžu akademické obce organizácií a skupiny piatich vedúcich vedeckých pracovníkov akadémie podávať návrhy na kandidátov na členov Vedeckej rady SAV z radov významných vedcov akadémie. Počet volených interných členov VR SAV je šesť.

Výbor snemu pripravil a schválil text vyhlásenia volieb členov Vedeckej rady SAV pre funkčné obdobie 2025 – 2029, návrhový list kandidáta do VR SAV a harmonogram volieb (do 13. júna 2025 doručenie návrhov, 19. júna 2025 otváranie obálok, 24. júna 2025 zasadnutie Snemu SAV a voľby členov a členiek VR SAV). Uvedené materiály budú najneskôr do 2 dní po skončení rokovania výboru snemu predsedom snemu zaslané na emailové adresy predsedov a predsedníčok vedeckých rád organizácií SAV a členom a členkám Snemu SAV.

Výbor snemu zároveň pripravil návrh programu zasadnutia Snemu SAV, ktoré sa uskutoční 24. júna 2025 o 10:30 hod. prezenčnou formou:

1. Otvorenie
2. Schválenie programu
3. Schválenie pracovných komisií (mandátovej, volebnej a návrhovej), zapisovateľa a overovateľa
4. Kontrola plnenia uznesení Snemu SAV a kontrola správnosti zápisníc
5. Informácia o aktuálnej situácii SAV
6. Informácia o rozpise rozpočtu SAV na rok 2025 v zmysle snemom schválených zásad
7. Voľby do Vedeckej rady SAV
8. Rôzne
9. Záver

V rámci diskusie si výbor snemu do zoznamu svojich úloh doplnil bod o potrebe navrhnúť pri nasledujúcej zmene Štatútu SAV určenie minimálneho pracovného úväzku člena/členky VR SAV. Interný člen VR SAV volený Snemom SAV by podľa výboru snemu nemal mať nižší úväzok ako člen akademickej obce organizácie (min. 0,5).

K bodu 7

V zmysle Čl. XIIa Štatútu SAV sa výbor snemu na svojom zasadnutí zaoberal určením platových náležitostí nového predsedu SAV. Rokovania sa v jeho úvode zúčastnil aj M. Radvanský, ktorý priblížil spôsob určovania platových náležitostí predsedu akadémie. V krátkosti tiež informoval o rokovaniach s MF SR o predpokladanom krátení rozpočtu verejnej správy na budúci rok, pokračujúcom riešení situácie s APVV, podanej žiadosti navýšenia limitu verejných výdavkov pre SAV na tento rok o 10,7 mil. eur, ako aj o meškajúcich platbách pri riešení projektov z Plánu obnovy a odolnosti SR. Predseda snemu poďakoval M. Radvanskému za jeho účasť a členovia výboru snemu pokračovali v rokovaní a diskusii k tomuto bodu. Oboznámili sa s návrhom podpredsedu akadémie pre ekonomiku a legislatívu na priznanie osobného platu predsedovi akadémie predloženého spolu so súhlasným písomným stanoviskom podpredsedu vedeckej rady akadémie. Po rozsiahlej diskusii a zvážení všetkých okolností, vrátane očakávanej konsolidácie výdavkov verejnej správy budúci rok, výbor snemu uznesením určil výšku a časovú pôsobnosť osobného platu predsedu akadémie, ktorú predsedovi akadémie písomne oznámi predseda snemu.

Členky a členovia výboru snemu sa dohodli, že podrobnejšia diskusia k parametrom výkonového odmeňovania predsedu SAV prebehne na najbližšom zasadnutí výboru snemu.

K bodu 8

V rámci bodu Rôzne prebehla diskusia k odovzdaniu ďakovných listov odchádzajúcim členom P SAV, menovaniu nového predsedu SAV prezidentom SR dňa 6. júna 2025 a odovzdaniu menovacích dekrétov novým členom P SAV. Bolo predbežne dohodnuté, že odovzdanie menovacích dekrétov sa uskutoční v rovnaký deň ako menovanie predsedu akadémie, a to počas krátkeho stretnutia nového P SAV s predsedom Snemu SAV.

Výbor snemu sa v závere svojho rokovania zaoberal sťažnosťou, doručenou Snemu SAV neziskovou organizáciou (n. o.) Zastavte korupciu, predmetom ktorej bola obava z netransparentného a nehospodárneho narábania s verejnými finančnými zdrojmi CSČ SAV, v. v. i. Na základe požiadavky predsedu SAV na vnútorný audit a preverenie prijatých podaní (viď. bod 4 tejto zápisnice), stanoviska z Ú SAV a zvážení právomocí, ktorými snem v tejto oblasti disponuje, výbor snemu skonštatoval, že riešenie týchto záležitostí nie je v kompetencii snemu a k uvedenej sťažnosti sa nebude vyjadrovať.

12. júna 2025 sa v Malom kongresovom centre uskutoční spoločné zasadnutie „starého“ a „nového“ predsedníctva. Prvého riadneho zasadnutia P SAV v novom funkčnom období, ktoré sa uskutoční 16. júna 2025 sa spolu s predsedom snemu zúčastní F. Simančík. Najbližšie zasadnutie výboru snemu sa bude konať 19. júna 2025 o 14:00 hod.

K bodu 9

Predseda snemu R. Passia poďakoval členom a členkám výboru za účasť a zasadnutie o 17:30 hod. ukončil.

Zapísala: A. Kalistová

Overila: D. Gašperíková

V Bratislave dňa 23. júna 2025

Radoslav Passia

predseda Snemu SAV